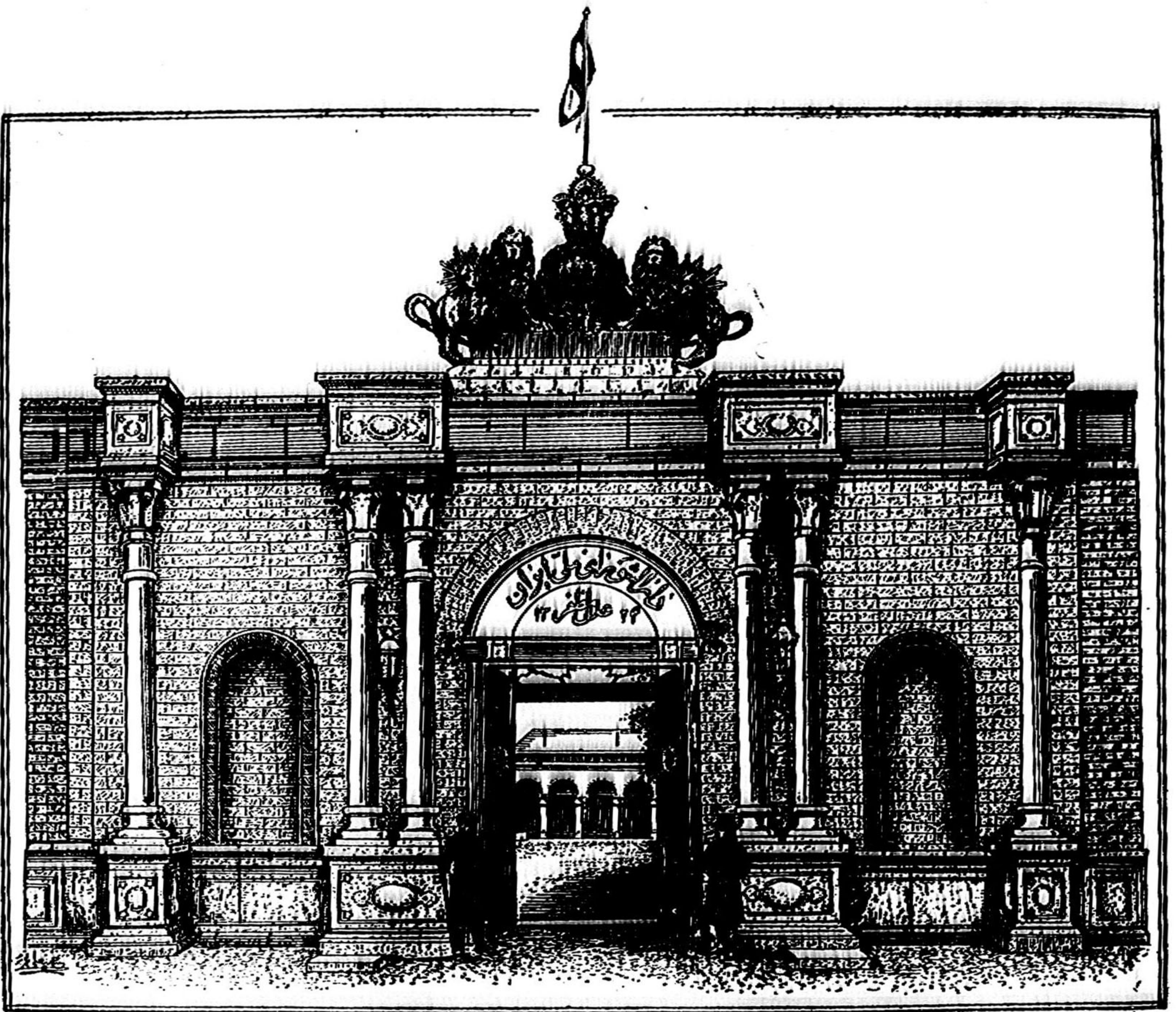

دوره ششم تقنينيه

<p>جلسه ۱۱۰</p>	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	<p>شماره ۷۵</p>
<p>تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه پنجشنبه ۴ خرداد ماه ۱۳۰۶ مطابق ۲۴ ذیقعده الحرام ۱۳۴۵</p>	<p>مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در يك شماره منتشر میشود. مطبوعه مجلس</p>	<p>قیمه اشترایك داخله ایران سالیانه ده تومان خارجه « دوازده تومان قیمه تك شماره يك قران</p>

فهرست مندرجات

الی صفحه	از صفحه	عنوان	شماره
	۱۵۱۴	تقدیم لوایح لتأسيس خطوط التلکرافى و مخارج پست هوالى و استخدام متخصص التلکراف بی سیم از طرف آقای معاون وزارت پست و تلکراف	۱
۱۵۴۹	۱۵۱۴	بقیه شور نسبت بخر کبسون بودجه راجع باضافات ۱۳۰۵ وزارت مخارج	۲

مذکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس پنجشنبه ۴ خرداد ماه ۱۳۰۶ مطابق ۲۴ ذیقعده ۱۳۴۵

جلسه ۱۱۰

(مجلس سه ساعت قبل از ظهر بریاست آقای
پیرنیا تشکیل)
(و صورت مجلس روز سه شنبه دویم خرداد را
آقای بنی سلیمان قرائت نمودند)

غائبین با اجازه جلسه قبل
آقایان : عمادی - اسفندیاری - نظام مافی - ضیاء
حشمتی - حیدری مگری - پالیزی - نوبخت - زعیم
غائبین بی اجازه جلسه قبل

آقایان : موقر - علی خان اعظمی - شریعت زاده - حاج حسن آقا ملک - میرزا حسن خان وثوق دیرآمده با اجازه جلسه قبل

آقای : ملک مدنی

دیرآمده بی اجازه جلسه قبل

آقایان : معظمی - حاج شیخ بیات - بهار - محدودلی میرزا

رئیس - صورت مجلس اعتراضی دارد بانه ؟

(گفتند - خیر)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد

جمعی از نمایندگان - دستور

معاون وزارت پست و تلگراف - لایحه ایست برای

استخدام متخصص برای مؤسسات تلگراف بی سیم ...

یک نفر از نمایندگان - بلند تر بفرمائید .

معاون وزارت پست و تلگراف - لایحه دیگری است

راجع به تأسیس خطوط جدید تلگرافی و تلگرافخانههای

جدید و سیم کشی های جدید . لایحه دیگری است راجع

بمخارج پست هوایی که تقدیم مجلس شورای ملی میشود

(تقدیم مقام ریاست نمودند)

رئیس - دستور امروز در درجه اول خبر کمیسیون

بودجه راجع باضافات وزارت خارجه است

پیشنهادها قرائت میشود .

(شرح ذیل قرائت)

تبصره ذیل را پیشنهاد میکنم :

تبصره - دولت مکلف است که به اسرع اوقات در

بودجه ۱۳۰۶ دو نفر طبیب یکی به سفارت افغانستان

و دیگری به ژنرال قونسولگری بین النهرین اعزام

دارد .

رئیس - کجا نمیکم به این پیشنهاد بشود رأی گرفت

ولی میخواهید توضیح بدهید

روحی - بطوریکه بنده مطلع خود درک هم با این

مسئله موافقت کرده است و توضیح زیادی هم نمیخواهم

بدهم . سفارت افغانستان و بین النهرین محتاج به دو نفر

منتقل می شود کار گذاری ها باقی باشند و چون موعدی را که معین کرده اند بازدهم اردیبهشت ۱۳۰۷ است بنده پیشنهادم را به این ترتیب اصلاح میکنم .

شیروانی (مخبر کمیسیون بودجه) - بنده خیلی متأسفم که نماینده محترم قبل از يك مطالعه يك هم-چو پیشنهادی را فرمودند و يك اظهاراتی کردند که برخلاف واقع بود . موضوع الغاء کاپیتولاسیون و چیزهایی که مربوط به او است ابتدا مربوط به بودجه نیست . کاپیتولاسیون ملغی شد و امر داده شده است که ملغی شود و کارش تمام شد ولی آقا میخواهند در این باب دو مرتبه مذاکرات تجدید شود و به عقیده بنده این بد است ، ما بالاخره دو اداره زائد در وزارت خارجه داشتیم یکی کارگذارها و دیگری محاکات هر دو را منحل کردیم و از این نقطه نظر که يك شغلی برای متصدیان آنها تهیه شود و با آن بودجه که در دست ما میباشد مؤسسات دیگری تأسیس کنیم در این بودجه نوشتیم و الا از آن روزی که اعلان الغاء کاپیتولاسیون داده شده است مرجع عموم محاکات وزارت عدلیه است و هیچ مؤسسه دیگر حق محاکمه در مملکت خواه داخلی باشد یا خارجی ندارد ، عدلیه باز است . خارجی و داخلی می روند آنجا محاکمه میکنند . در عهدنامه ها هم کلمه کارگذاری و محاکات خارجه نبوده است و ما خودمان (یعنی سابقین) این را اتخاذ کرده اند . هیچوقت در عهدنامه ها صحبت از محاکات وزارت خارجه و کار گذاری نبوده است و این فورموهائی است که ما خودمان در این مملکت درست کرده ایم و امروز خوشبختانه دارد از بین می رود و نمیدانم چرا ما باز میخواهیم دو دستی نگاهش داریم ؟

رئیس - رأی گرفته می شود به قابل توجه بودن پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب .

رئیس - آقا سید یعقوب (بمضمون ذیل قرائت شد)

پیشنهاد می کنم که در جزء اول حقوق از جمع حقوق اضافات ۱۲۸۴ تومان بعنوان مدیر شعبه اموال کسر شود .

رئیس - آقا سید یعقوب - همینطور که آقای تقی زاده فرمودند چون مذاکرات کافی شد بعضی اقلام در این جا هست که بنده ناچارم در توضیح پیشنهاد عرض کنم . اگر آقای باستانی منکر نشوند . شاید یادشان باشد که بنده با این قلم در کمیسیون هم مخالفت کردم . بعضی اقلام دیگر هم هست که واقعاً زیادی است . این جا هم چون به کفایت مذاکرات رأی داده شد . ناچاراً راجع به این اقلام پیشنهاد کردم و عرض میکنم این پیشنهادی را که عرض کردم (اگرچه آقای مخبر فوق العاده جدیت دارد که بودجه وزارت خارجه نظر به حفظ استقلال خارجی زودتر تصویب شود) ولی این مربوط به داخله است در بودجه ۱۳۰۴ هم نبوده است . آمده اند در بودجه ۱۳۰۵ زیاد کرده اند و در بودجه ۱۳۰۶ هم قید می شود . مربوط به خارجه هم نیست يك رابطه هم با دنیا ندارد که اینرا لازم داشته باشیم و يك تأسیسات جدید هم نیست که محتاج الیه باشد ، این مدیر شعبه اموال که اینجا سالی ۱۲۸۴ تومان ماهی صد و هفت تومان حقوق برایش معین کرده اند ، بنده عرض میکنم آقایان وزارت امور خارجه چه احتیاجی بر رئیس شعبه اموال دارد ؟ مگر وزارت خارجه اموال دولت و خالصجات را حفظ میکند ؟ بعد هم دارد (رئیس مازومات) اگر آقایان این بودجه های اضافی را تحت نظر بگیرند ملتفت خواهند شد که چه اقلامی را آقای مخبر با کمال زبردستی

(معدودی برخاستند)

رئیس - رأی گرفته می شود به قابل توجه بودن پیشنهاد آقای احتشام زاده آقایان موافقین قیام فرمایند .

رئیس - رأی گرفته می شود به قابل توجه بودن پیشنهاد آقای احتشام زاده آقایان موافقین قیام فرمایند .

رئیس - رأی گرفته می شود به قابل توجه بودن پیشنهاد آقای احتشام زاده آقایان موافقین قیام فرمایند .

رئیس - رأی گرفته می شود به قابل توجه بودن پیشنهاد آقای احتشام زاده آقایان موافقین قیام فرمایند .

رئیس - قابل توجه نبود . پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب .

(بمضمون ذیل قرائت شد)

پیشنهاد می کنم که در جزء اول حقوق از جمع حقوق اضافات ۱۲۸۴ تومان بعنوان مدیر شعبه اموال کسر شود .

رئیس - آقا سید یعقوب - همینطور که آقای تقی زاده فرمودند چون مذاکرات کافی شد بعضی اقلام در این جا هست که بنده ناچارم در توضیح پیشنهاد عرض کنم . اگر آقای باستانی منکر نشوند . شاید یادشان باشد که بنده با این قلم در کمیسیون هم مخالفت کردم . بعضی اقلام دیگر هم هست که واقعاً زیادی است . این جا هم چون به کفایت مذاکرات رأی داده شد . ناچاراً راجع به این اقلام پیشنهاد کردم و عرض میکنم این پیشنهادی را که عرض کردم (اگرچه آقای مخبر فوق العاده جدیت دارد که بودجه وزارت خارجه نظر به حفظ استقلال خارجی زودتر تصویب شود) ولی این مربوط به داخله است در بودجه ۱۳۰۴ هم نبوده است . آمده اند در بودجه ۱۳۰۵ زیاد کرده اند و در بودجه ۱۳۰۶ هم قید می شود . مربوط به خارجه هم نیست يك رابطه هم با دنیا ندارد که اینرا لازم داشته باشیم و يك تأسیسات جدید هم نیست که محتاج الیه باشد ، این مدیر شعبه اموال که اینجا سالی ۱۲۸۴ تومان ماهی صد و هفت تومان حقوق برایش معین کرده اند ، بنده عرض میکنم آقایان وزارت امور خارجه چه احتیاجی بر رئیس شعبه اموال دارد ؟ مگر وزارت خارجه اموال دولت و خالصجات را حفظ میکند ؟ بعد هم دارد (رئیس مازومات) اگر آقایان این بودجه های اضافی را تحت نظر بگیرند ملتفت خواهند شد که چه اقلامی را آقای مخبر با کمال زبردستی

رئیس - آقا سید یعقوب (بمضمون ذیل قرائت شد)

پیشنهاد می کنم که در جزء اول حقوق از جمع حقوق اضافات ۱۲۸۴ تومان بعنوان مدیر شعبه اموال کسر شود .

رئیس - آقا سید یعقوب - همینطور که آقای تقی زاده فرمودند چون مذاکرات کافی شد بعضی اقلام در این جا هست که بنده ناچارم در توضیح پیشنهاد عرض کنم . اگر آقای باستانی منکر نشوند . شاید یادشان باشد که بنده با این قلم در کمیسیون هم مخالفت کردم . بعضی اقلام دیگر هم هست که واقعاً زیادی است . این جا هم چون به کفایت مذاکرات رأی داده شد . ناچاراً راجع به این اقلام پیشنهاد کردم و عرض میکنم این پیشنهادی را که عرض کردم (اگرچه آقای مخبر فوق العاده جدیت دارد که بودجه وزارت خارجه نظر به حفظ استقلال خارجی زودتر تصویب شود) ولی این مربوط به داخله است در بودجه ۱۳۰۴ هم نبوده است . آمده اند در بودجه ۱۳۰۵ زیاد کرده اند و در بودجه ۱۳۰۶ هم قید می شود . مربوط به خارجه هم نیست يك رابطه هم با دنیا ندارد که اینرا لازم داشته باشیم و يك تأسیسات جدید هم نیست که محتاج الیه باشد ، این مدیر شعبه اموال که اینجا سالی ۱۲۸۴ تومان ماهی صد و هفت تومان حقوق برایش معین کرده اند ، بنده عرض میکنم آقایان وزارت امور خارجه چه احتیاجی بر رئیس شعبه اموال دارد ؟ مگر وزارت خارجه اموال دولت و خالصجات را حفظ میکند ؟ بعد هم دارد (رئیس مازومات) اگر آقایان این بودجه های اضافی را تحت نظر بگیرند ملتفت خواهند شد که چه اقلامی را آقای مخبر با کمال زبردستی

رئیس - آقا سید یعقوب (بمضمون ذیل قرائت شد)

پیشنهاد می کنم که در جزء اول حقوق از جمع حقوق اضافات ۱۲۸۴ تومان بعنوان مدیر شعبه اموال کسر شود .

رئیس - آقا سید یعقوب - همینطور که آقای تقی زاده فرمودند چون مذاکرات کافی شد بعضی اقلام در این جا هست که بنده ناچارم در توضیح پیشنهاد عرض کنم . اگر آقای باستانی منکر نشوند . شاید یادشان باشد که بنده با این قلم در کمیسیون هم مخالفت کردم . بعضی اقلام دیگر هم هست که واقعاً زیادی است . این جا هم چون به کفایت مذاکرات رأی داده شد . ناچاراً راجع به این اقلام پیشنهاد کردم و عرض میکنم این پیشنهادی را که عرض کردم (اگرچه آقای مخبر فوق العاده جدیت دارد که بودجه وزارت خارجه نظر به حفظ استقلال خارجی زودتر تصویب شود) ولی این مربوط به داخله است در بودجه ۱۳۰۴ هم نبوده است . آمده اند در بودجه ۱۳۰۵ زیاد کرده اند و در بودجه ۱۳۰۶ هم قید می شود . مربوط به خارجه هم نیست يك رابطه هم با دنیا ندارد که اینرا لازم داشته باشیم و يك تأسیسات جدید هم نیست که محتاج الیه باشد ، این مدیر شعبه اموال که اینجا سالی ۱۲۸۴ تومان ماهی صد و هفت تومان حقوق برایش معین کرده اند ، بنده عرض میکنم آقایان وزارت امور خارجه چه احتیاجی بر رئیس شعبه اموال دارد ؟ مگر وزارت خارجه اموال دولت و خالصجات را حفظ میکند ؟ بعد هم دارد (رئیس مازومات) اگر آقایان این بودجه های اضافی را تحت نظر بگیرند ملتفت خواهند شد که چه اقلامی را آقای مخبر با کمال زبردستی

رئیس - آقا سید یعقوب (بمضمون ذیل قرائت شد)

پیشنهاد می کنم که در جزء اول حقوق از جمع حقوق اضافات ۱۲۸۴ تومان بعنوان مدیر شعبه اموال کسر شود .

آورده اند و در تحت يك ماده واحده میخواهند بگذرانند، اینها يك اضافاتی است که جدیداً داده شده است. بنده میخواهم عرض کنم که این قلم جدیدی (که مدیر شعبه اموال واثیه است) ابدأ در بودجه ۱۳۰۴ چنین چیزی نداریم هر چه هم من در کمیسیون صحبت کردم و مخالفت نمودم آقایان گفتند این شخص يك حقوقی می گیرد، گفت منتظر خدمت شما کنید و حقوق باو بدهید. اینها را منتظر خدمت کنید که اگر حقوق میگیرند لا اقل اسباب زحمت و گرفتاری مردم نشوند. در هر حال بنده عرض میکنم این قلم چون محتاج الیه نیست پیشنهاد کردم کسر شود. حالا آقایان مختارند.

مخبر - برای اطلاع نماینده محترم و مجلس شورای ملی باید این را عرض کنم که اخیراً در تمام وزارتخانه ها يك همچو شعبه را لازم دانسته اند و پیش بینی کرده اند در ضمن سایر اواج اضافی هم که تصویب شد در تحت این عنوان يك چنین قلمی بوده است. اساساً باید فهمید که آیا این شعبه را لازم داریم یا نداریم، از یکطرف البته يك خرج جدیدی است که در مملکت ایجاد شده است، از يك طرف هم در کمیسیون نمایندگان دولت يك منافعی برای این شعبه قائل شده اند نسبت به هر وزارت خانه. مثلاً وزارت خارجه در مرکز، در ولایات، و در خارجه يك اموالی را دارد و يك اموالی پیدا میکند و يك اموالی کهنه میشود و از بین میرود. بالاخره يك چنین مؤسسه و يك چنین شخصی را (شاید در هر وزارتخانه هم این شعبه یکی دو نفر عضو بیشتر نداشته باشد) دولت لازم دارد که صورت دارائی مملکت را داشته باشد، مخصوصاً در وزارت فواید عامه که این مؤسسه خیلی لازم است زیرا از این به بعد برای ادوات راه آهن و برای سایر مؤسساتی که داریم لازم داریم يك شعبه ثبت اموال داشته باشیم، حالا اگر اساساً مجلس شورای ملی با این فکر موافق نیست و مقتضی نمیداند باید بودجه این شعبه را زد و يك شخص دیگر

با مؤسسه دیگری را باید گفت که متصدی این کار باشد و اگر لازم میدانند که در هر وزارت خانه يك نفری متصدی ثبت و ضبط اموال باشد بنده تصور میکنم که در وزارت خارجه هم لازم است زیرا ما در وزارت خارجه اموال دور دستی داریم و اگر چنانچه يك نفر سفیر فرضاً مأمور میشود از يك جائی. بجای دیگر برود آن اسباب و مبل و زندگان را با خودش نبرد وقتی هم به يك مأمور دیگر تحويل میدهد و می سپارد عیب و علت پیدا نکند و مأمور ثبت اموال يك صورتی از همه آنها داشته باشد.

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - عرض کنم بطوریکه آقای مخبر بیان فرمودند این مؤسسه يك مؤسسه است که از طرف وزارت مالیه تاسیس شده یعنی مرکزش در وزارت مالیه تشکیل شده از طرف وزارت مالیه هم دستور داده اند که يك همچو مؤسسه را در کلیه وزارتخانهها تاسیس کنند و بعقیده بنده یکی از کارهای خوب وزارت مالیه همین است و اگر آقایان دقت فرمایند عضو زیادی و کارهای غیر مفید در وزارت خانهها خیلی زیاد است و يك مؤسسه ای که منافعی داشته باشد باید تاسیس شود مخصوصاً در قسمت وزارت معارف...

آقا سید یعقوب - این بودجه راجع به وزارت معارف نیست.

اعتبار - در هر حال در کمیسیون هم يك توضیحاتی آقای دکتر میلیسپو در این موضوع دادند، بنده هم عرض میکنم که این قلم در بودجه ۱۳۰۴ لایحه است و در بودجه ۱۳۰۵ پیش بینی شده است و خیلی هم وجودش لازم است.

آقا سید یعقوب - بنده در اجازه ها از مقام ریاست عدالت نمی بینم.

رئیس - چطور؟

آقا سید یعقوب - چون پیشنهاد را بکنفر کرد و دو نفر جواب دادند رئیس - مطابق نظامنامه است. میل دارید بنده نظامنامه را بخوانند.

آقا سید یعقوب - خیر بنده جسارت نمیکم همینقدر که فرمودید کافی است. اطاعت میکنم، چون میدیدم سابق فقط مخبر جواب میداد کافی میشد.

رئیس - آقایانیکه پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب را قابل توجه میدانند قیام فرمایند. (عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد دیگر.

(بعبارت ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم از جزء مخارج تأسیسات عنوان اداره اطلاعات مرکزی ۵۵۸۰ تومان کسر شود. بعقوب الموسی رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقای آقا سید یعقوب - خوش بختانه در دوره چهارم آقای شیروانی يك صحبتی کرد...

بعضی از نمایندگان - آقای شیروانی در دوره چهارم نبودند

آقا سید یعقوب - در دوره پنجم، آقایان: آنقدر لازم نیست مخالفت کنید برای اینکه شما اکثریت هستید اگر بنده بگویم لاله الا الله شما میگوئید خیر لاله الا الله نیست و آقای یاسائی هم حمله می کنند!! حمله به اقلیت چیز غریبی است! آقایان شما اکثریت هستید رأی موافق بدهید، اقلیت کجا گریز ما است! يك اقلیتی که اکثریت را گریزانده است!؟

زوار - اینطور نیست.

آقا سید یعقوب - خطاب به آقای زوار خوبست که شما هم تصدیق کنید مثل دو برادر مجتهد.

رئیس - (خطاب به آقا سید یعقوب) آقا از موضوع

خارج نشوید.

آقا سید یعقوب - بله عرض کنم آقای شیروانی تاسیس يك مؤسسه بحریه را اظهار کردند و در این مسئله اصرار داشتند که ما باید از همه مخارج بکاهیم و يك مؤسسه بحریه برای ایران ایجاد کنیم و وقایعش را هم آقایان در روزنامه ها میخوانند و میدانند که چه قدر ما برای حفظ خلیج و سواحل به این مؤسسه محتاج بودیم آنوقت نماینده دولت آمد این جا پشت تریبون و چند نفر رفیق هم مثل آقایان داشت بنا کردند يك پیشنهاد به این صحبتی را مسخره کردن. بنده متفکرم چرا آقای شیروانی با آن جدیتی که داشتند در این جور مواقع برای بحریه فکری نمی کنند. بنده عرض میکنم بودجه اداره اطلاعات مرکز در ماه پنجاهزار و چیزی است در سال حسابش را بکنید به بینید چقدر میشود و این يك قلمی است که امسال آمده است. سابق نبوده است، در بودجه ۱۳۰۳ نیست، در بودجه ۱۳۰۴ هم نیست، يك اداره جدید تاسیس است که يك عده را خواسته اند شغل برایشان معین کنند و ارتزاق کنند ما در کمیسیون هم این را عنوان کردیم و صحبت کردیم گفتند يك رموزی است و الفاظ سیاسی است، همان الفاظی که مردم را گرفتار کرده و مردم و مملکت را با این روز انداخته است! بنده میگویم در ۱۳۰۴ و ۱۳۰۳ که این اداره را نداشتیم چه نقصانی داشتیم و چه نقصان سیاسی بر ما متوجه بود؟ در بکسها که این مؤسسه پنجاهزار تومان خرج داشته باشد سالش شصت هزار تومان میشود. آنوقت که نبود چه منقصتی بر ما متوجه بود، آقا قطره قطره جمع گردد و آنکهی در با شود. از همین بودجه وزارت خارجه میتوانیم يك میلیون جمع کنیم و تهیه کنیم برای بحریه، حالا بنده غلط میگویم نمیدانم. من میگویم باید از این مخارج جلوگیری کرد و پول را صرف يك تاسیساتی که برای مملکت نافع است بکنیم. این بود که بنده این پیشنهاد را عرض

کردم و این عرایض من روی اقلیت نیست. از روی حقیقت است و به وجدان يك نمایندگان محترم حواله میدهم بنده نمیخواهم روی اقلیت صحبت کنم بنده میگویم که باید پول مملکت خرج تأسیسات بشود که برای عامه نفع داشته باشد نه اینکه نفع خصوصی داشته باشد. اهالی مملکت باید از پولی که میدهند استفاده کنند، اداره اطلاعات که بکده فقط مینشینند آنجا و سبک می کشند برای ما چه فایده دارد؟ آقایان شما نمایندگان ملت هستید. ملاحظه بی بضاعت ها را هم بکنید، دیگر خودتان میدانید.

رهنما (معاون وزارت داخله) - بنده چون معتقدم که حضرت آقای آقا سید یعقوب وقتی که يك اظهارانی میکنند اگر اطلاعاتشان در آن موضوع تکمیل شود يك نظریه عادلانه نسبت بآن موضوع پیدا می کنند و تصدیق می نمایند. این است که عرض میکنم: این قلم بعقیده بنده مهمترین و لازمترین اقلام این اضافات است. يك وزارت خارجه وقتی که اداره اطلاعات نداشته باشد، وقتی که نتواند يك اطلاعات کافی و کامل چه در خارجه و چه در داخله جمع آوری کند. وقتی که نتواند فکر خودش را در مطبوعات مجربان بیندازد تمام شعبات و مؤسسات دیگر آن بیفایده است. بودجه وزارت خارجه سایر ملل را بردارید به بینید در تحت این قلم شاید صد ها هزار تومان گنجائیده اند و در نتیجه همین بودجه توانسته اند سیاست خودشان را جلو بیندازند. بنده معتقدم اگر آقای آقا سید یعقوب مطلع شوند شاید بکده از آقایان نمایندگان و کارکنان وزارت خارجه موافق شوند که این مبلغ چهار هزار و کسری تومان در سال برای این مؤسسه خیلی کم است و خود نمایندگ محترم تصدیق فرمایند که باید این مؤسسه را در ۱۳۰۶ يك توسعه داد که اقلاً شبیه مؤسسات سایر جاها باشد و نمایندگان شما يك ارتباطی با محافل و مطبوعات خارجی پیدا کنند. و البته تصدیق میفرمائید که اینها مفت و بجان صورت نمیگیرد. با این اطلاعات بنده تصور میکنم

که آقای آقا سید یعقوب موافقت فرمایند که نه تنها این مبلغ کسر نشود بلکه در ۱۳۰۶ اضافه شود. چون يك قلم مهمی است و يك قدم بزرگی است که برای مملکت برداشته شده است.

رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - بنده با این پیشنهاد مخالفم و این توضیحاتی که دادند گمان میکنم کافی است و جای تردید نیست که در وزارت خارجه ما باید دایره اطلاعات را توسعه بدهیم زیرا مقدمه سیاست اطلاعات است و در دنیا اطلاعات کاملاً در سیاست مدخلیت دارد. ما خود مان در ضمن قضایای پارلمانی غالباً از اطلاعاتی که در داخله داریم صحبت می کنیم و خیلی تعجب میکنم که آقای آقا سید یعقوب با آنکه در کمیسیون بودجه با این قلم خیلی مخالفت نداشتند چرا اینجا باین شرف مخالفت میکنند در صورتیکه رفقش هم زیاد نیست چهار صد و خرده تومان است شاید در قران و تومان اشتباه کرده اند.

رئیس - آقای مخبر

مخبر - بسته به نظر مجلس است.

رئیس - رأی می گیریم. آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند.
(چند نفری قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد دیگر آقای آقا سید یعقوب.
(مضمون ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در صفحه چهارم در ذیل عنوان مصارف مبلغ سیصد تومان سوخت و روشنایی کسر شود.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - الفاظ خیلی خوب در این جا گفته میشود ولی در موقع عمل معلوم است، آقای رهنما در جواب بنده میفرمایند که اداره اطلاعات روزنامه نایس را درست می کنند ولی یکی از این حرفها عملی نیست برای اینکه

تومان زیاد آمد باز يك لفظی پیدا کردند و مخارج غیر مترقبه اسمش را گذارند و جای او را هم برگرداند آقایان: اینها چیزهایی است که محتاج الیه مملکت باشد؟! اینها خرجهای اضافی است. از این جهت بنده این پیشنهاد را کردم. دیگر قضاوت با شما است.

رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - البته خود آقای آقا سید یعقوب بیشتر از بنده به آبرومندی ایران مخصوصاً در خارجه علاقه مندند...

آقا سید یعقوب - این قلم مال داخله است. یاسائی - خود جنابعالی در کمیسیون بودجه تشریف داشتید وقتی که ما در حضور آقای رئیس الوزراء این قضیه را مطرح کردیم که دوائر حکومتی مخصوصاً در سرحدات نواقص تشکیلاتی دارند از حیث ملزومات و لوازم التحریر. همان مخارج متفرقه و غیر مترقبه که ملاحظه میفرمائید طوری ناقص است که اسباب خفت و شرمندگی است مخصوصاً در ولایات سرحدی. اگر یکی از حکام ما بخواهد از يك مأمور خارجی پذیرائی کند لا اقل باید آن لوازم صوری را فراهم کند چه رسد به خارجه فرضاً وزیر امور خارجه انگلیس بخواهد وزیر مختار ما را در سفارتخانه ما ملاقات کند. میز و صندلیش باید شکسته باشد؟ باید برده هایش پاره باشد بالاخره باید قلمش شکسته باشد؟! جوهرش کشیف باشد این مذاکرات چه چیز است...

آقا سید یعقوب - مقصود من سوخت و روشنایی است.

یاسائی - سوخت و روشنایی هم لازم است برای يك مدتی و اینکه آقای مدرس فرمودند که پنج مثلاً در تمام مدت سال در بودجه دیدم نوشته شده است ابتدا همچو چیزی نیست توی هیچ بودجه نبوده است. بعدها هم نخواهد بود اقلام بودجه ۳۰۴ و ۳۰۵ را ملاحظه فرمائید که همچو چیزی بوده است؟ اگر يك اعتباری در سال برای یخ و سوخت بوده است دلیل این نیست که

با تمام این ادارات و اداره اطلاعات هنوز نتوانسته اند عهد نامه با روسها به بندند و قرا دار داد معلوم نیست بکجا میرسد. این هابك صحبتتهائی است که این جا گفته می شود، اگر يك اطلاعاتی به مطبوعات میداد خوشم می آمد ولی خیر، نه به مطبوعات تخصیص کاری میدهد و نه برای انتشار اخبار داخلی ایران است، بجان عزیز شما قسم است که يك اداره معطله بی مصرفی است. آمدیم در این پیشنهادی که عرض کردم: آقای یاسائی میفرمایند بنده در کمیسیون مخالفت کلی نداشتم و يك غیر واقعی را به بنده نسبت میدهند در صورتیکه این عرایض من دلیل مخالفت آنجا است. این جا مینویسد: مصارف اضافه اعتبار برای ملزومات ۴۲۸۵ تومان. بعد هم ملزومات میآید آقایان شاید تصور فرمایند که این اصل مخارج ملزومات است ولی خیر این اضافه اعتبار است، بنده سؤال میکنم اینکه میگویند ملزومات. اگر مقصود لوازم التحریر است که آزا بعد هم دارد من نمیدانم مقصود چیست، من نمیدانم تا کی پول سوخت و روشنایی باید داده شود و بفرمایش آقای مدرس تا چندین هزار سال پول پیه سوز را باید بدهیم! اگر هم در وزارتخانه ها شب کار می کنند چراغ برق دارند باز پول پیه سوز را میگیرند يك نکته را بعرض آقایان میرسانم در دوره پنجم مقتضی شد باعتبار جمع آوری که مالیه کرده بود يك اضافاتی داده شود آمدند در هیئت وزراء گفتند کلا هس از من کفشتراز تو قبایش از تو، وزارتخانه ها آمدند يك پیشنهادهای اضافی کردند وزارتخانه ها هم که نباید از یکدیگر عقب بمانند دکتر میلسپو هم موافقت کرد و اداره محاسبات کل صورت اضافات را خواست. آمدند صورت تهیه کردند (آقایان نمایندگان محترم اقلام را در نظر بگیرید و درست دقت کنید به بینید آن کسانی که شمارا مأمور اینکار کرده اند و اینچاروانه کرده اند اجازه میدهند که شما باینها رأی بدهید) خیر. آمدند اسم زیاد کردند، در تحت عنوان سوخت، روشنایی و غیره باز دیدند شصت، هفتاد هزار

برای تمام دوازده ماه است که هر ماهی يك دوازدهم را بچ بگیرند و يك دوازدهم خرج سوخت بکنند. خلاصه اینکه این اعتباری که دولت میخواهد برای ملزومات و لوازم التحریر مخصوصاً برای خارجه خیلی لازم است و اینها يك اقلام زیادی نیست که ما بدون مطالعه رأی بدهیم.

رئیس -- آقای مخبر .

مخبر -- بسته به نظر مجلس است .

مدرس -- روشنائی را لا اقل بردارید وزارت خانه ها شب که کار نمی کنند .

زوار -- در تاریکی بنشینند ؟

مخبر -- این مال سفارتخانه ها است .

رئیس -- رأی می گیریم آقایانیکه این پیشنهاد را

قابل توجه میدانند قیام فرمایند .

(معدودی برخاستند)

رئیس -- قابل توجه نشد . پیشنهاد دیگر آقای

آقا سید یعقوب .

(بشرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم در ذیل عنوان اضافات برطبق تصویب هیئت دولت مبلغ شش هزار و یکصد و سی و پنج و هم چنین هشتصد و پنجاه و دو تومان کسر شود .

رئیس -- آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب -- بنده از آقای باسائی استدعا میکنم که همان دلیلی که اکثریت دارد کفایت میکند و اگر بخواهند جواب بدهند درست وقت کنند آنوقت جواب بدهند و مغرور نشوند که اکثریت رأی میدهد آقا: پس فردا دوره هفتم میآید و کسانیکه بعد از ما میآیند این صورت مجلس را میخواهند و بد است این حرف ها زده شود. بنده می گویم سوخت و روشنائی، ایشان جواب می دهند که يك مأمور خارجی و سفیر مهران ما بشود، آقای باسائی؛ شما يك آدم چیز فهمی

هستید و با منطق همیشه صحبت می کردید، بنده عرض می کنم سوخت و روشنائی باید کسر شود آقای باسائی می گویند برای مأمورین خارجه باید خیلی اهمیت قائل شد. بنده می گویم سوخت و روشنائی. می گویند محل کار گذاری ما در لطف آباد خراب است و لوازم التحریر در فلان سفارتخانه لازم داریم پس برای اینکه پس فردا صورت مجلس خوانده می شود کسی نگوید آن بیچاره چه گفت و شما چه جواب دادید خوبست گوش بدهید و جواب بنده را درست بدهید باهمان دلیلی که اکثریت هستی جواب ندهید و الا من خجالت می کشم که يك وکیل مبرزی مثل شما گوش بحرف من ندهد و جواب بدهد. اینجا نوشته شده است « اضافاتی که از محل شصت هزار تومان اعتبار دولت پرداخته شده و میشود برطبق تصویب هیئت دولت « يك مسئله اساسی را بنده در مجلس میگویم و آقایان تصور نکنند که این را بعنوان اقلیت میگویم. بنده اساساً عرض میکنم که ما نظارت داریم بجزائنه مملکت و آن شغل حقی که بالذات برای ما هست نظارت در خزانه مملکت است. همانطوری که آقای تقی زاده فرمودند این رعیت بدبخت که عرق میریزد و پول میدهد و بفرمایش آقای شیروانی باید دست بر آبله پول بماند و دولت میدهد ما باید به بینیم این پول کجا خرج میشود و باید هر خرجی از تصویب مجلس بگذرد. آقایان نمایندگان محترم نه این دولت بلکه دولت مطلقاً لفظ (د-و-ل-ت) آمده است يك خرجی کرده است و پولی گرفته است حالا آورده است به مجلس که تصویب شود بنده میگویم چه حق دارد بکنند رأی ندهید تا دولتها چه در دوره فترت چه در غیر فترت نتوانند تصویب نامه صادر بکنند و از خزانه مملکت پول بگیرند. فرض میکنیم تصویب نامه صادر کردند و پول هم گرفتند و جای خوبی هم خرج کردند و سفارت برلن را هم ارزان خریدند ولی بالاخره باید تصویب مجلس باشد. اساس مشروطیت ناظر بودن ماها است به دخل و خرج یعنی دولت در اینجا قلم و

قدمش کوتاه باشد. این جا آمده است دولت تصویب نامه صادر کرده است و از این محل پول بر داشته است و خرج کرده است. آقایان این اول وظیفه مجلس است. این اول وظیفه اجرای قانون اساسی است این اول وظیفه نظامنامه داخلی است که اولاً باید به تشخیص و اجازه مجلس باشد بعد دولتها بروند خرج کنند نه اینکه بیایند تصویب نامه صادر کنند و بعد بگویند میخواهی رأی بده یا نه. ما پولت را خرج کرده ایم. این کار را نکنید. نباید آنها تصویب نامه صادر کنند شما نگذارید. من این قدر عقیده ندارم که اکثریت در عرایض حقه من لجاجت بکند. جلوی تصویب نامه صادر کردن را بگیرد تا من بعد دولتهای وقت تصویب نامه صادر نکنند و هر وقت خرجی پیدا کردند اول اجازه آن را از مجلس شورای ملی بگیرند بعد بروند خرج کنند. آقایان: این حق را از دست خودتان ندهید، هر حقی را که میخواهید بدهید بدهید ولی این حق را که عنوان مشروطیت هم به این محفوظ می ماند از دست ندهید. باز قضاوت باشما است مختارید.

رئیس -- آقای بامداد

بامداد -- این قلم يك خرج اضافی نیست. آقای آقا سید یعقوب خودشان می دانند که يك اعتباری که دوست و پنجاه هزار تومان بوده بدولت داده شده است بعد دولت در مضیقه افتاده است، یکی برای مخارج مسافرت مأمورینی که در نتیجه پنجسال خدمت در خارج مطابق قانون احضار شده اند و یکی هم موقع ناچگداری که مأمورین را عوض و بدل کردند. برای این مخارج مجبور شدند که از اعتبار دولت قرض کنند حالا که در مجلس تصویب میشود از خزانه گرفته نمیشود فقط برای محاسبه که از فصلی به فصل دیگر رفته تصویب مجلس را لازم دارد نه اینکه این پول دستی از خزانه گرفته شده باشد.

آقا سید یعقوب -- از جیبشان داده اند؟!

رئیس -- رأی میگیریم به پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب آقایان موافقین قیام فرمایند

(معدودی برخاستند)

رئیس -- تصویب نشد. پیشنهاد دیگر

(بمضمون ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در قسمت احتیاجات هفت هزار تومان بعنوان قیمت ۱۳ عدد قفسه کسر شود.

یعقوب الموسوی

رئیس -- آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب -- خیلی خوشحال شدم که آقای باسائی عرایض بنده را پسندیدند و توانستند جواب بفرمایند و اگذار کردند آقای بامداد آقای بامداد هم چیزی غریبی فرمودند. میفرمایند خرج کرده اند بنده عرض میکنم مال کی را خرج کرده اند؟ چرا از جیب خودشان خرج نکردند؟! آقا: والله محاکمت تاریخی، مدتها قضاوت خواهد کرد. عرایض بنده را گوش کنید. همان طور که آقای مخبر واگذار میکنند به رأی مجلس شما هم واگذار کنید به رأی مجلس والا این جواب نیست که به بنده می دهید. میگویند بموجب تصویب نامه پول را گرفته اند و خرج کرده اند چیزی غریبی است!! در اینجا يك قلم درستی هست در تحت کلمه (ملزومات). آنچه که ممکن بوده است در تحت این کلمات اضافه کرده اند باز دیده اند آن شصت هزار تومان پولی که اعتبار گرفته اند زیاد آمده است آنوقت آمده اند و نوشته اند (قفسه) بنده نمیدانم اینجا نجارتخانه است نحویلدار خانه است که قفسه آهنی لازم داشته باشد. حالا یک نفر بلند میشود سراپا و میگوید عهد نامه هارا موربانه میخورد از این جهت این قفسه ها تهیه شد... (خنده نمایندگان)

آقایان نگاه نکنید باینکه بنده در اقلیت هستم و آقایان اکثریت دارند. يك قدری توجه بفرمائید به این اقلام و آنوقت رنگهای زرد اهالی مملکت را

نگاه کنید و به بینید ملک بچه روزی افتاده است . حقوق آن رعیت بدبخت را پایمال نکنید آخر قفسه آهن چیست ؟ ! و بچه مناسبت است ؟ وزارت خارجه قفسه آهنی میخواهد چه کند ؟ ! يك كاري بکنید که سابقه داشته باشد . آقای شیروانی : این هم جزو کار های عام المنفعه است ؟ مگر اینکه سفیر را بیاورید در این قفسه حبس کنید و الا فایده دیگری ندارد . این بود عرایض بنده و قضاوتش را به آقایان واگذار میکنم .

معاون وزارت امور خارجه - عرض کنم در موقعی که آقای دکتر مصدق وزیر امور خارجه بوده اند این قفسه ها سفارش داده شده است برای نگاهداری اسناد و عهد نامه ها و تمام شده است پولش هم ناپایه شده است .

رئیس -- آقای مخبر ؟

مخبر - بنده نظر به ارادتی که خدمت آقای آقا سید یعقوب دارم در مقابل فرمایشات ایشان کمتر دفاع میکنم و میگویم بسته بنظر مجلس است . راجع بموضوع قفسه چنانچه اظهار شد این قفسه ها خریداری شده و پولش هم داده شده است بنا بر این بنده نمیتوانم پیشنهاد آقا را قبول کنم .

رئیس -- آقایانیکه این پیشنهاد را تصویب میکنند قیام فرمایند .

(چند نفری قیام نمودند)

رئیس -- تصویب نشد . پیشنهاد دیگر

(باین مضمون قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم در قسمت احتیاجات یکساله چهار هزار تومان بعنوان جامعه ملل کسر شود

یعقوب الموسوی

رئیس -- آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - حقیقه دارد مسئله يك صورت

ملت مسامی آمد در آنجا و جامعه ملل را زنده کرد يك ملتی که دارای يك همچو مقامی است چه کار به کار او دارند ؟ ! دست از تریاک ما بردارند به تفتیشات بحری ما چه کار دارند ؟ ! میخواهیم تفتیش بحریم بیاوریم . يك حقوقی داریم و از آن حقوق خودمان استفاده میکنیم پس ما يك امیدوارهایی بجامعه ملل داریم و تاریخ که غیر از مجلس شورای ملی است قضاوت میکند که ما همچو حقی بجامعه ملل داریم چه کار دارند به امور ما مداخله میکنند ؟ ! بنده برای این که صدایم در تمام ممالک متمدن بلند شود که ملت مسلم ایران که اول ملت اسلام بود آمد و خودش را در جامعه ملل داخل کرد خیلی از جامعه ملل امیدواری دارم و آنها هم خیلی باید رعایت ما را بکنند . بنده برای اینکه این عرایض را بکنم این پیشنهاد را کردم ولی فعلاً مسترد میدارم .

رفیع - بنده قبول میکنم

مدرس - بنده هم قبول میکنم

رئیس -- آقای رفیع

حاج آقا رضا رفیع - آقایان هر کدام يك عقیده دارند عقیده آقای تقی زاده این است که جامعه ملل خیلی نافع است . عقیده بنده این است که نافع نیست . مجلس شورای ملی حاکم است يك روزی باید این مسئله در مجلس شورای ملی مطرح شود . وزیر مالیه هم در اینجا اظهار میکرد که این مسئله باید در مجلس شورای ملی مطرح شود و بالاخره حل شود اگر مجلس رأی داد به اینکه ما نماینده در جامعه داشته باشیم داشته باشیم و اگر مجلس رأی نداد نداشته باشیم بنده میخواهم بدانم که چه روزی باید این مسئله را مطرح کنیم بطور طرح قانونی باید این مسئله را بیاوریم در مجلس شورای ملی و مطرح نماییم با طریق دیگر ؟ و بالاخره بنده کسی هستم که موافق دولت هستم و باید باین لایحه رأی بدهم ولی چون این مبلغ چهار هزار تومان در اینجا هست و بنده با این قلم مخالف هستم نمیتوانم رأی بدهم برای اینکه ما که در جامعه اکثریت نداریم البته هر کسی در يك

جاعتی که ابدأ حدس زند که يك روزی برای او اکثریتی پیدا میشود داخل نمیشود . این چه منافعی دارد که ما هم در جامعه نماینده داشته باشیم ؟ جاعتی در آنجا نشسته اند و من بکنفرم . هیچ تصور میفرمائید که من بکنفرم اکثریتی حاصل کنم ؟ يك مسئله را مطرح می کنند و من هم چون بکنفرم ناچارم با آراء آنها شرکت کنم اما اگر نماینده نداشته باشیم مجبور نیستیم از آراء آنها تبعیت کنیم . مثلاً همین مسئله تریاک و تفتیشات که بنده نمیخواهم در این خصوص مذاکره کنم بالاخره هر رأیی که آنها در غیاب ما بدهند ابدأ صلاحیت ندارد و ما هم نباید تبعیت کنیم بنا بر این بنده عرض می کنم که موضوع نمایندگی ما در جامعه ملل بهیچوجه فایده ندارد و باید تکلیف این هم در مجلس شورای ملی معین شود که نماینده باید باشد یا نباید باشد و بنده از این جهت بود که این پیشنهاد را قبول کردم

معاون وزارت امور خارجه - بموجب قانونی که از مجلس گذشته است دولت ایران عضو جامعه ملل است و این چهار هزار تومان هم کسر سهمیه دولت در ۱۳۰۵ است و يك پولی است که تعهد شده است بنا بر این چه میخواهیم از جامعه خارج شویم و چه نخواهیم داخل باشیم باید این پول را بدهیم

رئیس -- آقای طاهری

دکتر طاهری - بطوری که اظهار شد بر طبق قانونی که از مجلس گذشت ما عضو جامعه ملل هستیم و يك خارجی هم ملتی که عضو جامعه ملل هست تعلق میگیرد دولت ایران هم باید این مبلغ را بپردازد و بعقیده بنده موضوع این که ما نماینده در جامعه داشته باشیم یا نداشته باشیم ربطی به این موضوع ندارد و در هر صورت ما مجبوریم که این مبلغ را بپردازیم

رئیس -- آقای مخبر ؟

مخبر - بسته بنظر مجلس است

رئیس -- رأی گرفته میشود به این پیشنهاد آقایان موافقین قیام فرمایند
(چند نفری برخاستند)

رئیس -- قابل توجه نشد. بکنفر از آقایان پیشنهاد تنفس کرده اند
جمعی از نمایندگان - صحیح است
(در اینموقع جلسه برای تنفس تعطیل و پس از نیم ساعت مجدداً تشکیل گردید)

رئیس -- پیشنهاد آقای فیروز آبادی
(بشرح آتی خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که مخارج اضافه اعتبار برای ملزومات و مخارج ایاب و ذهاب مأمورین که مبلغ شش هزار و یکصد تومان و هشت قران میباشد حذف شود
رئیس -- آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده دیروز گذشته هم جهت بعضی سوء تفاهات عرض کردم که بنده اگر موافقت یا مخالفتی میکنم ابدأ نظرم به این نیست که با کابینه موافق یا مخالفم زیرا عقیده ام این است که هر چه را خوب بدانم موافقت میکنم اگر چه با کابینه مخالف باشم و هر چه را بد دانسم مخالفت میکنم و لول اینکه با کابینه موافق باشم در اینجا مذاکره شد که باید آبروی ما در خارجه حفظ شود بنده هم خدا شاهد است کاملاً موافقم آبروی ما در خارجه حفظ شود ولی در ضمن اینکه این عقیده را دارم معتقدم که اگر ما سفراء و قونسولهای ما که در خارجه داریم بخواهیم و از سفارتخانههای خودمان صرف نظر کنیم اتباع ما در خارجه راحت تر هستند و آبروی ما هم در خارجه زیاده از حالا خواهد بود اشخاصی که در خارجه تشریف برده اند میدانند و قلباً هم عرایض بنده را تصدیق میفرمایند و بالاخره آبروی ما وقتی در خارجه حفظ میشود که يك مجازاتی در مملکت باشد که اگر کسی رفت بخارجه و خدمت کرد به او پاداش بدهند اگر خیانت

کرد مجازاتش کنند و الا هر قدر ما پول بدهیم روز بروز بدتر خواهد شد و از آنطرف اهالی مملکت خود مان فقیر و بریشان خواهند شد و این پولها هم در خارجه هیچ اهمیت ندارد بر فرض این که يك مأموری از طرف ما برود خارجه و صد هزار تومان هم خرج کند بهیچوجه بر اهمیت ما افزوده نخواهد شد. در مملکتی که فقر سر تا سر آن را فرا گرفته نه کارخانه هست و نه منبع ثرونی احداث کرده اند بچه مناسبت این پولها را ببرند در خارجه مصرف کنند؟ ما از این خرجها چه نتیجه خواهیم گرفت؟

هر روزه لایحه اضافه خرج است که بمجلس میآید! این اضافه که حالا آمده است بمبلغ شصت و شش هزار تومان. بنده نمیدانم که این مبلغ مال سه ماه است، مال چهار ماه است. بیشتر است یا کمتر و با این ترتیبانی که ملاحظه میفرمائید آیا سزاوار است که همه روزه این خرجها بیاید در مجلس تصویب شود؟ بنده نمیفهمم مثلاً سفیر فرانسه تا حالا يك حقوق داشته که مكفی هم بوده حالا آمده اند و دو بیست تومان در ماه بر حقوق او افزوده اند با سفیر واشنگتن را صد تومان اضافه کرده اند در صورتیکه هیچ اضافه حقوق لازم نبوده است و بنظر بنده هیچ دلیلی ندارد اگر قبول دارند سفرای ما با همان حقوقی که داشتند و با شرط مسؤلیت بروند در خارجه. و اگر قبول ندارند استعفا بدهند و دیگری بجایشان برود بنا بر این چه لزومی دارد که ما همه روزه يك اضافاتی قائل شویم و مملکت خودمان را بفقر و فلاکت بیندازیم اگر دو سال دیگر باین ترتیب بگذرد ما ناچاریم قرض کنیم پس باین چیزها تحصیل آبرو برای ما نمیشود که باسم تحصیل آبرو و اهمیت ایران این خرجها را بکنیم. وقتی ما دارای آبرو و عظمت هستیم که موافق صلاح مملکت و ملت خرج کنیم بنده نظرم میآید در چند سال قبل که سفرای خارجه در ایران بودند (در اواسط جنگ بین المللی) بره کشتی ممنوع بود از دهات روزی ده تا بره برای سفارتخانهها

می آوردند و سفارتخانه ها قبول نمی کردند و میگفتند بودجه ما کفایت با خوردن گوشت بره نمیکند و گوشت گاو میخوردند و آن بره ها در جاهای دیگر فروش میرفت. این چیزها است که تحصیل آبرو میشود و بالاخره از پول خرج کردن آبرو زیاد نمیشود بلکه بی علاقگی ما را نسبت بمملکت خودمان ثابت میکند و بنده اگر چه با تمام اقلام این لایحه مخالف هستم اما چون میخواستم عرایض خودم را بکنم فعلاً این دو فقره را عرض کردم که کسر شود.

رئیس -- آقای باستانی

باستانی - پیشنهاد آقای فیروز آبادی دو قسمت داشت يك قسمتش بر حسب پیشنهاد یکی از آقایان نمایندگان رد شد و آن راجع بملزومات بود قسمت دیگر راجع بخرج سفر سفر بود. البته تصدیق میفرمائید که مجلس يك قانونی را که تصویب کرد باید لوازم اجرای آن قانون را هم اجازه بدهد مجلس تصویب کرده است که مأمورینی که در خارجه میروند بیش از يك مدت معینی حق اقامت ندارند و باید برگردند بوطن خودشان و در مرکز اطلاعات جدید حاصل کنند بعد بروند در اینصورت البته این ها خرج سفر بیشتری لازم دارند یعنی اضافات از نقطه نظر خرج سفر باید بیشتر باشد در بودجه های گذشته دیده اند خرج سفری را که مجلس اعتبار داده است کافی نیست لهذا يك اضافه اعتباری تقاضا کرده اند. و اینکه راجع بمأمورین خارجه فرمودند که آبروی ما در خارجه حفظ نمیشود اینطور نیست بالاخره ما يك مأمورین صالحی مثل آقای طباطبائی در ترکیه و مثل نظام الملک در ایتالیا داریم و همینطور مأمورین صالح فداکار و علاقه مند بوطن داریم و سزاوار نیست که بطور کلی گفته شود. بلکه ممکن است بعضی مأمورین باشند که بوظیفه خود شان عمل نکرده اند ولی البته بایستی بتدریج اصلاح شود و يك قسمت از نواقص

کار را خود مان باید رفع کنیم و باید لوازمی را که می خواهند به آنها داده شود و حقوق مکفی هم به آنها داده شود و وزیر مختار ما در واشنگتن شاید با ماهی سیصد تومان نتواند زندگانی کند بالاخره وقتی که بکنفر مدیر کل در طهران سیصد و دوازده تومان حقوق می گیرند البته باید به فلاط سفیر يك مبلغ بیشتری بدهید و بالاخره اینها هم يك اعتباری نیست که از نقطه نظر مخارج شخصی آن وزیر مختار باشد يك مخارجی است که جنبه عمومی دارد و بنده تصور میکنم که این ابرادات بیمورد باشد زیرا حتماً باید حقوق مأمورین ما در خارجه باندازه کافی باشد که اقلاً زندگانی صوری آنها مرتب باشد

رئیس -- آقای مخبر

مخبر - بسته بنظر مجلس است

رئیس -- رأی میگیریم بقبول توجه بودن پیشنهاد آقای فیروز آبادی آقایان موافقین قیام فرمایند
(معدودی برخاستند)

رئیس -- تصویب نشد. پیشنهاد دیگر

(بمضمون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که فوق العاده وزیر مختار واشنگتن و اضافه حقوق وزیر مختار پاریس حذف شود
فیروز آبادی

رئیس -- آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده قبلاً اینرا عرض میکنم و از اشخاصیکه در خارجه حفظ حیثیات ایران را کرده اند خیلی تشکر میکنم مثلاً از قبیل آقای علائی شخصی که هر کس را دیدم از ایشان تمجید می کنند و بنده هم از ایشان تمجید میکنم و تقدیس میکنم بشرط اینکه دیگران هم همین رویه را پیش بگیرند آقای علائی با همان بودجه در آنجا زندگانی کردند و حفظ آبروی مملکت را از هر حیث کردند اگر نمیشد ایشان هم نمیگردند پس حالا که کردند معلوم

میشود که با همان مبلغ بلکه کمتر هم میشود زندگانی کرد بنده باین نظریه مخالفم که این اضافات از مجلس بگذرد.

معاون وزارت امور خارجه - بودجه سفارت واشنگتن بعد از تشریف آوردن آقای علائی مبلغی کسر شده است و بنا بر این سفارت آنجا در مضیقه بود و با این اضافاتی هم که پیشنهاد شده است باز آن بودجه زمان آقای علائی کمتر است.

رئیس - آقای رفیع

حاج آقا رضا رفیع - بنده میخواستم به آقای فیروز آبادی عرض کنم که در ضمن تعریف از آقای علائی نباید بسایر مأمورین توهین کرد همه در خارجه مشغول خدمت هستند در زمانی که علائی بودند حقیقه پول خوبی هم فرستاده میشد که يك مبلغش هم پول تلگراف میشد و انصافاً هم ایشان کاملاً وسائل راحتی اتباع ایران را در خارجه فراهم میکردند و حالا هم آن مأموری که آنجا هست مشغول خدمتگذاری است و ما هم از او بدی ندیده ایم. البته هر وقت بدی به بیستم فوراً استیضاح میکنم و از وزارت خارجه میخواهیم که فوراً احضارش کنند بعلاوه بنده تصور میکنم که اسم اشخاص را بردن خوب نیست اینها همه مأمورین خدمتگذار ما هستند مادامی که خلاف آنها ثابت نشده باشد.

رئیس - آقای مخبر.

مخبر - بسته بنظر مجلس است

رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای فیروز آبادی آقایان موافقین قیام فرمایند

(معدودی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد پیشنهاد دیگر

(بمضمون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد می کنم که مخارج نصب تلفون برقی کابل که بانصد تومان می باشد یکصد و پنجاه تومان بشود فیروز آبادی

لازم است بنا بر این ما نمیتوانیم بگوئیم چون وزارت خارجه است یک قدری قیمتش کمتر باشد.

رئیس - رأی میگیریم باین پیشنهاد آقایان موافقین قیام فرمایند

(عده برخاستند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای عدل

(بشرح آتی خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که بودجه اضافات مبلغ هزار و سیصد و بیست تومان حذف شود

رئیس - آقای عدل

عدل - این مبلغی را که بنده پیشنهاد کردم راجع بورثه مفتاح الدوله است بنده مخالف نیستم که بورثه مفتاح الدوله که بدولت خدمت کرده است حقوق داده شود ولی بنده نمیدانم که چرا در بودجه نوشته اند. اینجا مینویسد: حقوق ورثه مفتاح الدوله بموجب قانون ۱۳۲۰ تومان جلوگیری مینویسد: توضیح آنکه در ۱۳۰۶ باید از محل مستمریات و شهریه پرداخته شود. اگر این حقوقی که بورثه مرحوم مفتاح الدوله میدهند قانونی است که چرا از محل شهریه نمیدهند؟ وقتی قانون اجازه میدهد که بیک وراثی حقوق داده شود دیگر لازم نیست که جزء بودجه نوشته شود اگر خیر شهریه و مستمری هم نیست باید يك لایحه علیحده بیاورند. مجلس و تصویب کنند چنانچه گاهی هم دولت برای مراعات حال وراثی که مشمول قانون استخدام نیستند يك لایحه پیشنهاد میکند پس این را توضیح بدهند که بنده هم ملتفت بشوم.

مخبر - برطبق قانونی که تصویب شده است این شهریه باید بوراث مفتاح الدوله داده شود در سنه ۱۳۰۵ در بودجه اضافات وزارت خارجه محل داشته است و در ۱۳۰۶ محلی نیست و برعکس در اعتبار مستمریات و شهریه ها این مبلغ محل دارد و بنده تصور میکنم که دولت يك کار خوبی کرده است که یکسال آنرا از محل بودجه

وزارت خارجه پرداخته است و بعد در جزو مستمریات و شهریه منظور کرده است...

عدل - قانونش تصویب شده است؟

مخبر - بلی

عدل - پس میگیرم

رئیس - پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

(بمضمون ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در صفحه شش قلم اعتبار برای تعمیرات ابنیه دولتی وزارت خارجه از قلم مجموع کسر شود

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده این را بعرض آقایان اکثریت میرسانم. مسئله این است که میگویند از مردن بابا دلم نمی سوزد میترسم عزرائیل در خانه ام را بلد شود. در موضوع این اعتبار اضافی آمده اند و همه جور حساب برایش تهیه کردند حالا در اینجا یازده هزار تومان زیاد آمده است که دیگر نتوانستند بعضی چیزها درست کنند از قبیل قفسه برای حفظ موریانه. یکمرتبه آمده اند و مینویسند: برای تعمیر ابنیه دولتی وزارت خارجه چیزی غریبی است! مگر وزارت امور خارجه وزارت فوائد عامه شده است که ابنیه دولتی در دست او باشد اعتبارش جزء وزارت فوائد عامه است و او باید خرج کند. بنده به آقایانیکه لجاجت میکنند و رأی نمیدهند میخواهم عرض کنم که این زمینه برای سنه ۱۳۰۶ میشود اگر چنانچه این مسئله خیلی هم محتاج الیه باشد با وزارت فوائد عامه است و باید به بودجه فوائد عامه انتقال پیدا کند حالا میگویند چه ضرر دارد ما مبلغی خرج ابنیه خودمان میکنیم بنده عرض میکنم خیر آقا ضررش برای آتیه است زیرا هر قدر شما اضافه را در اینجا قبول کنید جزء متن بودجه ۱۳۰۶ میشود متن بودجه که شد زیادتی پیدا میکند. و بالاخره بنده عقیده دارم

که دولت موافقت کند و این قلم را از اینجا حذف کند و اگر يك تعمیراتی در آنبه لازم است در جزء بودجه وزارت فوائد عامه بیاورند.

مخبر - اینکه فرمودند این کار بعهده وزارت فوائد عامه است صحیح است یعنی عمل و نظارت این کار بعهده وزارت فوائد عامه است ولی محل پرداخت بودجه اش مسلماً جزو اعتبار وزارت خارجه است چون مربوط به آنبه وزارت خارجه است و فرمودند که ضمیمه میشود به بودجه ۱۳۰۶ اینطور نیست اگر ملاحظه در این چند قلم بفرمایند که از وسط صفحه پنج شروع میشود تا آخر صفحه شش بالای صفحه نوشته شده است: احتیاجات ضروریه یکساله ۱۳۰۵ این قلم جزو احتیاجات ضروریه ۱۳۰۵ است. جمع آن ارقامی که مربوط به ۱۳۰۶ است تقریباً ۶۹۸۷ تومان يك رقمش میشود و چند رقم دیگر این مربوط به مخارج یکساله ۱۳۰۵ است و در بودجه ۱۳۰۶ منظور نخواهد شد.

رئیس - رأی می گیریم به پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب آقایان موافقین قیام فرمایند
(چند نفری قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد پیشنهاد آقای کازرونی
(بشرح ذیل قرائت شد)
بنده پیشنهاد میکنم که سیزده هزار و دویست قران بعنوان حقوق ورثه مرحوم مفتاح الدوله حذف شود
رئیس - بفرمائید

کازرونی - توضیحی که آقای مخبر در جواب آقای عدل دادند نه تنها بنده را متقاعد نکرد بلکه بشك هم انداخت از این جهت بنده این پیشنهاد را تقدیم کردم که در نتیجه توضیح ثانوی که میدهند متقاعد شوم بنده نمی فهمم که حقوق ورثه مرحوم مفتاح الدوله در تحت چه عنوانی است؟ شهریه است؟ مستمری است؟ از بابت حقوق تقاعد است یا در تحت عنوان دیگر است؟ اگر بابت

شهریه و مستمری است که اینجا جایش نیست با اگر از بابت حقوق تقاعد است باز هم عقیده دارم اینجا جایش نیست. اگر میفرمائید در جزء بودجه ۱۳۰۴ بوده است و از این جهت در بودجه ۱۳۰۵ و ۱۳۰۶ هم منظور شده باز عرض می کنم بی مورد است چون خیلی ممکن است که توسعه باین لفظ داده و بالاخره ممکن است که تصویب کردنش در این لایحه قانونی بشود بنا بر این می خواهم به بیم این از روی چه مدرک است فرضاً يك لایحه مستقلی باشد که مجلس هم تصویب کرده باشد بوزارت خارجه چه ربطی دارد! و اگر می گویند از محل اعتبار شهریه و مستمری داده میشود این هم نباید جزو بودجه وزارت خارجه بیاید و باید در جمله شهریه و مستمریها وارد شود

معاونت وزارت امور خارجه - عرض کنم به موجب يك قانون مخصوصی که از تصویب مجلس گذشته است چون در هزار و سیصد و پنج در جزو اعتبار شهریه و مستمریات منظور شده بود باین جهت جزو بودجه وزارت خارجه پیشنهاد شد.

مخبر - بنده میخواهم رفع شك و تردیدی که آقای کازرونی مخصوصاً از توضیح بنده حاصل کردند بنمایم. بنده میدانم بچه مناسبت ایشان مشکوک شدند مثل این که این حقوق را بنده میخواهم بگیرم که ایشان مشکوک شده باشند. در اینجا در کتاب قانونی که در هزار و سیصد و پنج خود جناب عالی یکی از تصویب کنندگان آن هستید در صفحه هشتاد و شش مینویسد: ورثه مرحوم میرزا مسعود خان مفتاح الدوله و بالاخره در هزار و سیصد و پنج مجلس تصویب کرده است که ماهی صد و ده تومان بورثه او بدهند. در ۱۳۰۶ مطابق معمول مستمریات و شهریه ها در جزو اعتبار شهریه و مستمریات رفته و بالاخره بنده میدانم این شك و تردید ایشان از چه نقطه نظر بود.

کازرونی - بنده استرداد میکنم. برای این بود که

بیشتر توضیح بدهید.

رئیس - پیشنهاد دیگر.

(مضمون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که دو هزار و شصت و سی تومان حقوق مستخدمین سفارت و اضافه اعتبار برای تصفیه محاسبات معوقه سفارت و اشنگتن حذف شود.
«فیروز آبادی»

رئیس - بفرمائید

فیروز آبادی - بنده عرض کردم در تمام این مواد مخالفم حالا اذیت میکنم و ماده بماده پیشنهاد میکنم چاره ندارم. در این جا نوشته است: حقوق معوقه و اشنگتن. من میدانم این چه حقوقی است که باید بپردازند؟ این شصت و شش هزار تومان خیلی پول است که ما باید بدهیم بعضی از آقایان میگویند این اضافه نیست بنده عرض میکنم اضافه است با تمام معاینات. چطور اضافه نیست؟ يك بودجه وزارت خارجه داشته است و حالا آمده اند این مخارج را اضافه کرده اند این اضافه نیست؟! آخر این ها صلاح نیست بنده هم که هر چه پیشنهاد میکنم میدانم چه نظری است که رد میشود شما مرا نگاه نکنید صلاح مملکترا ملاحظه کنید و بالاخره بنده با این اضافات کاملاً مخالفم

مخبر - شخص محترم آقای فیروز آبادی و حرفشان البته نهایت احترام را پیش ما دارد (صحیح است) لیکن

مصلح مملکترا ما هم تشخیص میدهم منحصرأ اشنگتن تشخیص نمیدهند. بنده مصلح مملکترا در این میدانم که آقای فیروز آبادی وقت مجلس را کمتر بگیرند زیرا ما لایحه اقتصادی داریم لوائح دیگر داریم اگر چنانچه ایشان سر هر قلم این لایحه شرح مبسوطی بفرمایند و یکی دو نفر هم رأی بدهند این بیشتر مخالف مصلح مملکت است ممکن است نظریات خودشانرا بکمتر بفرمایند و تکلیف يك لایحه زودتر معلوم شود

بکنفر از نمایندگان - عده کافی نیست

رئیس - آقای رفیع

حاج آقا رضا (رفیع) - باین ترتیبی که چندین جلسه است مشاهده میشود گمان میکنم نشستن ما بیش از این فایده نداشته باشد. خوبست حالا جلسه را ختم کنیم و در خارج خودمان با یکدیگر حرف بزنیم و قضیه را حل کنیم اینکه نمیشود! تا موضوع بيك جائی منتهی میشود می خواهیم نتیجه بگیریم سه چهار نفر میروند بیرون و مجلس از اکثریت می افتد و گمان میکنم این صحیح نباشد.
رئیس - پس جلسه را باید ختم کرد. بقیه مذاکرات مینماید برای روز یکشنبه دستور اولاً همین دستور بعد هم اضافات وزارت فوائد عامه. يك پیشنهادی هم هست راجع به عفو و اغماض نسبت بمستخدمین ادارات.

(مجلس نیمساعت بعد از ظهر ختم شد)